

Jubileum nieuwsbrief

Stichting Wereldvrouwenhuis
November 2022

Voor
even
een
thuis

10 jaar Wereldvrouwenhuis Mariam

Half december 2012 was het dan geregeld, de huizen waren klaar om vrouwen een veilig onderdak te bieden. Wat toen nog als een pilot werd gezien, is inmiddels uitgegroeid tot een geoliede vrijwilligersorganisatie, waar meer dan 100 ongedocumenteerde vrouwen in de afgelopen 10 jaar begeleiding en opvang hebben gekregen. Een organisatie die financieel gesteund wordt door tientallen trouwe donateurs en (religieuze) organisaties. Dat is niet vanzelf gegaan.

De eerste jaren is veel aandacht besteed aan het comfortabel maken van de twee huizen, aan het werven van donateurs, opbouwen van een netwerk van bevriende ondernemers, ontwikkelen van leefregels en afspraken met de vrouwen in huis, ontwikkelen van een vrijwilligersbeleid. Het verblijf in het Wereldvrouwenhuis is tijdelijk en door een intensief activiteitenprogramma stimuleren we het zelfvertrouwen, de zelfredzaamheid en de zelfwerkzaamheid van de vrouwen. In de loop der jaren heeft ook de scholing en deskundigheidsbevordering van vrijwilligsters steeds meer aandacht gekregen. Onze vrouwen hebben veel meegemaakt en dat heeft invloed op hun gedrag in huis. En dat vraagt nogal wat van vrijwilligsters om daarmee om te kunnen gaan. Ook tijdens hun verblijf in ons huis maken we veel mee met de vrouwen: zwangerschappen, bruiloften, doopfeesten, ruzies en zelfs slapeloze nachten bij vrijwilligsters omdat de vrouwen zo getraumatiseerd en soms suïcidaal waren. Maar ook gezellige creatieve middagen waar spullen gemaakt en zeven vrouwen die meeliepen met de Marikenloop en onderweg aangemoedigd werden door onze vrijwilligsters.

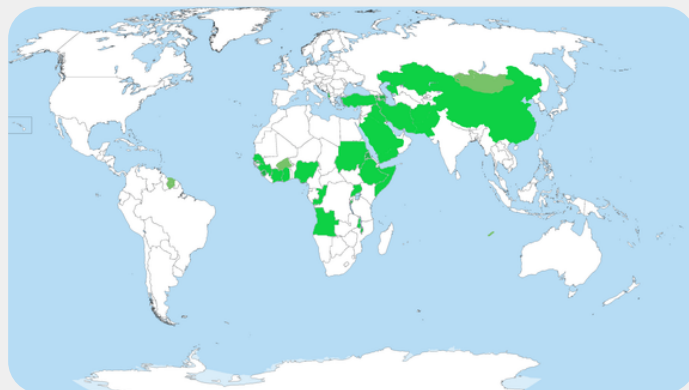
Het is een mengeling van mooie en moeilijke ervaringen. Wat we doen, doet er toe en maakt het verschil voor deze vrouwen. Ons werk op het Wereldvrouwenhuis blijft ook nodig, want het asielbeleid is de afgelopen 10 jaar alleen maar strenger en hardvochtiger geworden. Nog steeds worden mensen uit de COA opvang op straat gezet. Ze mogen niet in Nederland blijven, hebben geen recht meer op voorzieningen en vaak kunnen ze helemaal niet terug naar hun land van herkomst. Het Wereldvrouwenhuis heeft de afgelopen tien jaar laten zien dat ons werk er toe doet en dat veel vrouwen een zekere toekomst hebben gekregen.

De vrouwen en de feiten achter 10 jaar “Voor even een thuis”

In de periode 2012-2022 heeft het Wereldvrouwenhuis 105 ongedocumenteerde vrouwen opgevangen, soms voor korte, soms voor wat langere tijd. Wie zijn deze vrouwen?

Afkomst

De vrouwen komen uit 30 verschillende landen met tevens verschillende godsdiensten. Landen waar veel vrouwen vandaan komen zijn Eritrea (22), Iran (19), Somalië (11), Guinee (8) en Sierra Leone (6). Zoals te zien op de wereldkaart komen de vrouwen voornamelijk uit Afrika en Azië.

Leeftijd

De vrouwen zijn van alle leeftijden. Ongeveer een kwart van de vrouwen is 25 jaar of jonger wanneer ze in het Wereldvrouwenhuis komen.

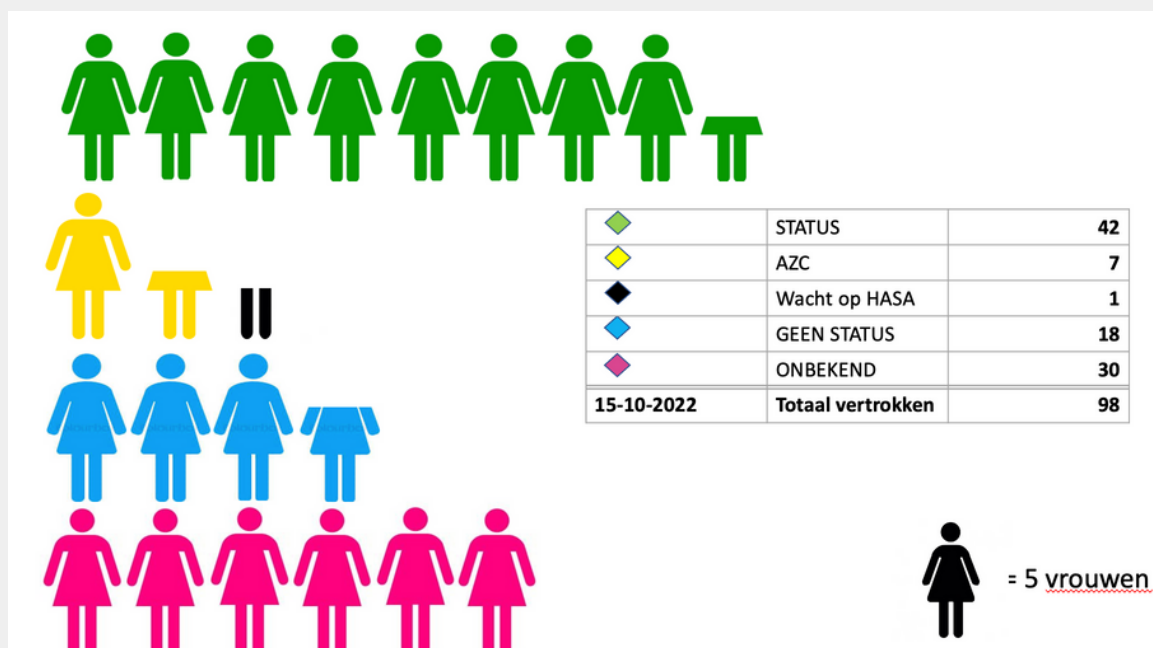
De helft van de 105 vrouwen is 35 jaar of jonger en acht vrouwen zijn 60 jaar of ouder, wanneer ze voor even een thuis vinden in het Wereldvrouwenhuis.

De vervolgstappen na het Wereldvrouwenhuis

Van onze vrouwen gaat ruim een derde naar een asielzoekerscentrum om opnieuw asiel aan te vragen of om te bevallen. Ongeveer een derde gaat naar een particulier adres uit het netwerk van de vrouw of het netwerk van het Wereldvrouwenhuis. Iets minder dan een derde van de vrouwen gaat naar een andere opvangorganisatie zoals SNOV (Stichting Nood Opvang Vluchtelingen) in Nijmegen of Stil in Utrecht.

Uitstroom

In onderstaande afbeelding kun je zien hoeveel vrouwen de afgelopen 10 jaar een verblijfsstatus hebben gekregen.

De oprichtsters van het Wereldvrouwenhuis

Door: Amal Karam

Wie kan een vrouw beter invoelen dan een vrouw. Het simpele feit in ons bestaan is dat wij allemaal uit een vrouw komen. Toch zijn er nog steeds veel mannen in deze wereld die dit feit niet willen en kunnen zien, horen en erkennen. Zij willen nog steeds het leven van vrouwen bepalen. Deze schrijnende realiteit maakt veel vrouwen kwetsbaar en afhankelijk. En dan zijn het weer vrouwen die deze schrijnende realiteit aanpakken. Het begint met onderdak voor vrouwen die alleen op straat komen te staan. Dat geldt voor de vrouwen in onze huizen, maar het is ook mijn persoonlijke geschiedenis als gevluchte Palestijn uit Libanon.

Aan de wieg van het Wereldvrouwenhuis stonden twee vrouwen. Eigenlijk stonden ze niet áán de wieg, maar zetten de wieg in elkaar. Ik sprak deze twee bijzondere oprichtsters en wilde van hen weten hoe ze 10 jaar geleden op het idee kwamen om het WVH op te richten.

Mariet Mensink

Duizend(enéén)poot

Mariët is medeoprichter van Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen. Ze heeft vijftientig jaar gewerkt als kinderclown en poppenspeler en wilde zo de wereld vrolijker maken. Ook boeddhist zijn en schrijven zijn belangrijk voor haar. Het belangrijkste zijn haar partner, medeclown Frans, en hun kinderen en kleinkinderen.

Hoe kwam je op het idee voor het Wereldvrouwenhuis?

"Ik werkte bij Stichting Gast. Alleen mensen met juridisch perspectief worden door hen geholpen. Ik moest vrouwen afwijzen en nam me toen voor een opvang te maken voor vrouwen. Vrouwen mogen niet op straat verblijven, vind ik. Ik hoorde dat Maria van den Muijsenbergh hetzelfde verlangen had. We staken de koppen bij elkaar, richtten een stichting op, dienden een verzoek in voor een huis bij de gemeente en maakten een opvang- en onderwijsplan. Binnen een half jaar was er een huis, waren er vrijwilligers en kwam de eerste vrouw. Maria werd voorzitter en ik algemeen coördinator. Als coördinator deed ik de intakes van vrouwen en vrijwilligers en initieerde ik de verschillende activiteiten voor vrouwen. Over bijvoorbeeld zelfredzaamheid, weerbaarheid, medische informatie, creatieve vaardigheden, taalles, tuinwerk, lichaamswerk, individuele begeleiding en juridische ondersteuning. Daarnaast deed ik de begeleiding van vrijwilligers, pr activiteiten en collectes. Er waren op een gegeven moment wel vijftig vrijwilligers, waardoor een aantal vrijwilligers deeltaken coördineerden en ik algemeen coördinator was. Ik deed dat bijna vijf jaar."

Wat voor programma maakten jullie?

"We maakten een programma dat gericht was op zelfredzaamheid. Naast de individuele begeleiding gaven we ook medische lessen, taalles, weerbaarheidstraining en creatieve lessen. We stimuleerden vrouwen hun netwerk uit te breiden door naar kerk- of landgenotenbijeenkomsten te gaan. De samenwerking met een organisatie die de vrouwen in hun leven na het Vrouwenhuis aan kookklussen en poetswerk hielp, was daarbij super belangrijk in het zelfstandig verder kunnen gaan. Ik ben enorm blij dat het initiatief nog steeds springlevend is en er in Nijmegen geen vrouwen op straat hoeven te zijn."

Maria van den Muijsenbergh
Hoofd van het Europese forum voor eerstelijns zorg

Maria is huisarts en hoogleraar gezondheidsverschillen en persoonsgerichte eerstelijnszorg bij de Radboud Universiteit. Ze is moeder van 3 kinderen en oma van 4.

Waarom richtte je het Wereldvrouwenhuis op?

"Als huisarts zag ik veel ongedocumenteerde vrouwen die dakloos waren of gedwongen waren om tegen 'betaling' bij iemand anders (bijvoorbeeld een man) te wonen. Zij hebben heel veel lichamelijke maar vooral ook psychische problemen, die voor een deel samenhangen met hun slechte sociale positie. Een eigen plek om te wonen kan dan veel rust geven. Zo'n plek ontbrak in Nijmegen voor vrouwen. Maar alleen onderdak lost ook niet alles op, vandaar dat ik al langer broedde op het idee om naast onderdak ook activiteiten te ontwikkelen ter versterking van het sociale netwerk van deze vrouwen, van hun gevoel van eigenwaarde en van hun mogelijkheden om op een veilige manier geld te kunnen verdienen. Het was prachtig dat ik toevallig Mariet ontmoette die heel daadkrachtig allerlei zaken regelde, zoals de huur van het huis, en we van start konden gaan. Tot 2019 ben ik betrokken gebleven als voorzitter van het bestuur van het Wereldvrouwenhuis."

Liep je ergens tegenaan toen je het Wereldvrouwenhuis oprichtte?

"Op een gegeven moment merkten we dat 3 maanden opvang te kort was voor de vrouwen om tot rust te komen en om hun juridische en medische situatie in kaart te brengen en te versterken. Daarom hebben we toen de termijn verlengd naar 6 maanden. Helaas ontdekten we ook dat het niet lukte om voor alle vrouwen na die opvang van 6 maanden goede huisvesting te vinden. Meer vrouwen dan we tevoren hadden gedacht hebben uiteindelijk toch een verblijfsvergunning gekregen, met de juiste juridische ondersteuning."

Vrijwilligers, bedankt!

Het Wereldvrouwenhuis zou niet mogelijk zijn zonder de inzet van vrijwilligers. Ze onderhouden de grote moestuin, ze doen kleine reparaties, ze begeleiden vrouwen naar de dokter, advocaat en kledingbank, ze geven les in Nederlandse taal en gezondheid, ze leren vrouwen fietsen, ze organiseren creatieve en theater workshops, ze overleggen met de gemeente en met andere organisaties in Nijmegen, ze werven donateurs, ze verzorgen de website en sociale media, ze masseren vrouwen, ze maken een begroting en regelen de bankzaken, ze maken notulen van bestuursvergaderingen, ze handelen de post af, ze organiseren vrijwilligersbijeenkomsten, ze beslissen over aanmeldingen, ze geven sportles en nog veel meer. De afgelopen 10 jaar zijn meer dan 150 vrijwilligers actief geweest in het Wereldvrouwenhuis.

Verslag van een feestelijke reünie met vrouwen en bewoonsters

“Wat hebben jullie een mooi werk verricht. Hartstikke knap om dit Wereldvrouwenhuis zo op te bouwen. Daar mogen jullie echt trots op zijn.” Zomaar een citaat uit het gastenboek van de reünie die op 15 oktober plaatsvond. Zo’n vijftig vrouwen, twee mannen en een handvol kinderen maakten er echt een hartverwarmend feest van!

Ontroerend was hoe velen elkaar, soms na jaren, weer begroetten: vrijwilligsters en bewoonsters, maar ook vrouwen die elkaars huisgenoten waren. Er kwamen zelfs vrouwen die in 2013 en 2014 in ons huis woonden, om oude bekenden terug te zien en te vertellen hoe het nu met ze gaat. Anderen, nog niet zolang betrokken, ontmoetten elkaar voor het eerst. Zo leerde ik zelf als ‘ontvangstcomité’ vele gezichten kennen bij de namen, die ik als secretaris geregeld via de mail voorbij zie komen.

Lenie Scholten begon haar openingstoespraak, dat het op de dag af precies 10 jaar geleden is dat het Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen officieel als stichting begon. Ook schetste ze de opbouw en ontwikkeling van de afgelopen tien jaar. Het viel me op hoeveel bewoonsters mede door onze begeleiding hun weg hebben weten te vinden. En ook hoeveel financiële, praktische en morele steun er van begin af aan was van de gemeente Nijmegen, fondsen, kerkelijke organisaties en individuele personen.

Na een pittige kop soep zorgde De Wereldvrouwenhuisquiz, met een mooie PowerPointpresentatie van Tetty, voor druk overleg in diverse talen in de quizgroepjes. De eerste prijs voor de winnende groep - T-shirts met ons logo - bleek ook bij andere vrouwen een gewild item. Evenals de schoenen! We hadden namelijk van een webshop tientallen dozen met schoenen cadeau gekregen. Stoere sneakers, hoge hakken, lange laarzen, zomerse sandalen, veel vrouwen sloegen hun slag! De heerlijke maaltijd, bereid door de koks van de Thiemeloods, gaf weer ruimte om volop bij te praten. En daarna gingen de tafels aan de kant voor de dansclinic! Louise leerde ons twee dansen, die we vervolgens met veel hilariteit op onze eigenwijze wijze uitvoerden....

En zo eindigde een geslaagde bijeenkomst vol vreugde en vriendschap, die weer energie en inspiratie geeft voor de komende tien jaar! Heel veel dank aan ceremoniemeester Karen, en aan Tetty en Monika, die dit mogelijk hebben gemaakt.

Door: Dorry de Beijer

Interview met Mavjuda: gevluchte journaliste uit Tadzjikistan

Mavjuda komt uit Tadzjikistan en werkte 30 jaar als journaliste voor radio, televisie en krant. Ze schrijft over economische problemen en in het bijzonder over de problemen van vrouwen en kinderen. Zij gaan niet naar school, vertelt ze, vooral niet op het platteland. Meisjes trouwen jong, er is veel kinderarbeid en er is (huiselijk) geweld tegen vrouwen. Onder vrouwen komt relatief veel suicide voor. Mavjuda raakt politiek geëngageerd.

"In 2013 wilden wij een nieuwe partij oprichten: Nieuw Tadzjikistan. De regering vond dit niet leuk en zette ons onder druk. Wij wilden rechten voor vrouwen en kinderen en geen corruptie. De partij werd verboden. Ze noemden het een terroristische partij. Andere oprichters van de partij werden opgepakt door de geheime politie en kwamen in de gevangenis terecht. Ik kreeg ook problemen. Ik werd in de gaten gehouden en regelmatig opgepakt. Dat was een heel moeilijke periode voor mij en mijn familie."

In 2017 bezoekt Mavjuda in Polen een conferentie over mensenrechten. Op advies van vrienden besluit ze om te blijven. Haar zoon en dochter krijgen problemen vanwege de politieke activiteiten van hun moeder. De zoon vlucht naar Nederland en Mavjuda volgt hem. Haar dochter blijft in Tadzjikistan.

In Nederland ervaart Mavjuda veel stress in het asielzoekerscentrum. Ze is bang dat ze zal worden teruggestuurd naar Polen en uitgezet naar Tadzjikistan. In die omstandigheid arriveert ze in het Wereldvrouwenhuis. Ze vindt er rust en voelt zich veiliger. Dat geeft haar meer vertrouwen in de toekomst. Mavjuda houdt van koken en dat doet ze in het Wereldvrouwenhuis veel. Ze kookt voor medebewoonsters en geeft vrijwilligsters met regelmaat heerlijk eten mee naar huis.

Na haar verblijf in het Wereldvrouwenhuis vraagt Mavjuda opnieuw asiel aan in Nederland. Deze keer met succes. In maart 2022 krijgt ze een verblijfsstatus en een half jaar later vindt ze woonruimte in de buurt van haar zoon. Kort daarna spreken we haar over haar toekomst in Nederland.

"Integratie is moeilijk voor mij. Er is hier een andere cultuur dan in Tadzjikistan. Het leren van de taal is moeilijk. De toekomst hangt samen met de taal. Als ik de taal spreek, kan ik werken als journalist. Ik kan ook ander werk doen. Maar dat heeft tijd nodig. Ik geloof dat ik hier een nieuw leven kan opbouwen. In Nederland hebben vrouwen en kinderen rechten. Dat is voor mij heel belangrijk. En hier is geen corruptie. Daarom ben ik blij om in Nederland te wonen."

In gesprek met Agnes Claessen

Al 10 jaar actief bij het Wereldvrouwenhuis

“In 2014 ontmoette ik Marjolein Baltussen die vertelde dat een vrijwilligster die sportlessen gaf bij het Wereldvrouwenhuis zou stoppen. Dat was heel jammer. Ik was al looptraineester bij Cifla, een Nijmeegse atletiekvereniging, en heb me toen aangemeld als vrijwilligster bij het Wereldvrouwenhuis. Later ben ik ook taal-en fietsles gaan geven. Die fietslessen geef ik nog steeds. Iedere vrouw die bij ons komt wonen krijgt fietsles en een eigen fiets om zo ook de redzaamheid te vergroten.”

Lukt het om alle vrouwen fietsles te geven?

“Nou, fietsen is niet zo vanzelfsprekend als bij ons. Sommigen hebben nog nooit een fiets gehad. Laatst dacht een vrouw dat de fiets kapot was omdat de trapper rondraaide! In het begin zijn de vrouwen vaak bang om te vallen, durven ze niet achterom te kijken in het verkeer, durven ze het stuur niet los te laten om richting aan te geven, durven ze niet te remmen en kennen ze de verkeersregels niet. Dat leidt soms tot hilarische situaties, maar vooral ook tot gevaarlijke situaties. En vrouwen die besneden zijn of andere lichamelijke kwetsuren hebben kunnen moeilijk op een zadel zitten, dat is te pijnlijk. Soms zie ik nog een van onze vrouwen op de fiets in Nijmegen, zoveel angst in het begin en nu glimmend op de fiets! Dan ben ik echt trots op die vrouwen.”

Heb je altijd genoeg fietsen voor nieuwe vrouwen?

“We krijgen regelmatig fietsen aangeboden, maar zonder Rik de fietsenmaker uit de buurt waren we niet zo ver gekomen. Iedere keer als we een fiets nodig hebben weet hij weer een fiets te leveren die past. We kunnen ook altijd bij hem terecht voor reparaties. En op zijn toonbank stond een hele lange tijd een giftenbox voor het Wereldvrouwenhuis. Je merkt aan alles dat hij gewoon heel erg betrokken is bij onze vrouwen en hun situatie.”

Wat motiveert jou al die jaren om actief te zijn bij het Wereldvrouwenhuis?

“Ik denk altijd: het zal je maar gebeuren. De situatie van deze vrouwen lijkt zo uitzichtloos, zo ervaren ze het vaak en dat maakt hen vaak wanhopig. Als ik maar een beetje kan helpen in het vergroten van hun zelfredzaamheid....daar doe ik het voor. Deze vrouwen komen niet voor niets in zo'n hopeloze situatie terecht. Als je de beslissing neemt om alles achter je te laten, dan is er echt wel wat ernstigs aan de hand. ik vraag er nooit naar maar soms hebben ze zelf behoefte om erover te praten.”

Heb je nog tips voor het bestuur?

“Ik vind het belangrijk dat we een antenne ontwikkelen als vrijwilligsters voor wat er niet gezegd wordt. Je weet soms niet wat er speelt. Een open mind voor vrouwen die je misschien niet liggen is ook belangrijk. Altijd je activiteiten proberen te doen, ook als vrouwen aangeven eigenlijk te moe te zijn, of geen zin te hebben. Ons programma biedt ook afleiding, naast de leereffecten. Afleiding voor zorgen en moeilijke dagen die de vrouwen hebben. Soms voel je ook dat er spanningen zijn onderling. Deze vrouwen wonen samen in het huis en hebben elkaar niet uitgezocht. Dan is het een uitdaging om op zo'n moment toch alle vrouwen bij de activiteit te betrekken.”

“Verder ben ik heel tevreden met de cursussen die voor ons als vrijwilligsters georganiseerd worden. Ik doe nu de mental health first aid training, heel interessant. Ook de voorlichting over het asielbeleid en de bijeenkomsten met een transcultureel psychiater, Mario Braakman, vond ik heel zinvol en leerzaam. Mijn tip: ik hoop dat jullie dat blijven organiseren voor ons.”

Door: Lenie Scholten

Donateurs gezocht: giften welkom!

Tien jaar lang is het ons gelukt om aan voldoende financiële middelen te komen voor onze opvang en activiteitenprogramma voor onze vrouwen. En dat heeft heel wat inspanning gekost. De gemeente betaalt onze huur, maar alle andere kosten betalen we zelf met donaties van religieuze organisaties en trouwe particuliere donateurs. We kunnen het niet vaak genoeg zeggen: heel erg veel dank daarvoor. Wij hechten eraan onafhankelijk van overheidssubsidie te kunnen werken, omdat ons werk op gespannen voet staat met het overheidsbeleid.

Recentelijk heeft een religieuze organisatie laten weten ons werk niet langer te kunnen ondersteunen, omdat die congregatie vanwege de interne vergrijzing haar goede doelen budget heeft overgedragen aan een andere organisatie. Dat is een forse aderlating van onze inkomsten.

Daarom doen wij een oproep aan de lezers van deze nieuwsbrief: zou jij ons werk financieel willen ondersteunen, met een eenmalige gift of als donateur met een maandelijkse gift?

Je kunt doneren door je aan te melden via info@wereldvrouwenhuis.nl of naar [onze website](#) te gaan en daar de aanmeldingsroute voor jouw gift of donateurschap te volgen. Wil je direct doneren? Dat kan op rekeningnummer NL77INGB0006279869 ten name van Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen te Nijmegen.

Heel erg bedankt!!

10 JAAR WERELDVROUWENHUIS

UITNODIGING: KOM JIJ OOK?

10 jaar Wereldvrouwenhuis... voor meer dan 100 vrouwen betekende dat voor even een thuis. Al 10 jaar biedt het Wereldvrouwenhuis kleinschalige opvang in Nijmegen aan vrouwen zonder verblijfsvergunning. Graag vieren we dit jubileum samen met U/jullie met een voorstelling van het theaterstuk Het Salomonsoordeel.

BELANGRIJKE INFORMATIE

Datum: maandag 28 november 2022

Tijd: aanvang om 19:15 uur, zaal open om 18:45 uur. De voorstelling duurt 3 uur en er is een pauze.

Locatie: De Lindenberg, Nijmegen

Toegang is gratis, maar aanmelden is verplicht via deze link. Doe dit snel: er is een beperkt aantal plaatsen beschikbaar!

